

INSTYTUT NAUK O KULTURZE UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH
WYDZIAŁ SZTUKI I NAUK O EDUKACJI UŚ W CIESZYNIE

EUROPEJSKA KOMISJA NAUKI I BADAŃ MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI SZTUKI LUDOWEJ IOV
POLSKA SEKCJA MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI SZTUKI LUDOWEJ IOV
POLSKIE TOWARZYSTWO LUDOZNAWCZE ODDZIAŁ CIESZYN

ZAPRASZAJĄ NA

JUBILEUSZ 30-LECIA OŚRODKA ETNOLOGII I ANTROPOLOGII KULTUROWEJ

UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO W CIESZYNIE

POŁĄCZONY Z

17. EUROPEJSKĄ NAUKOWĄ KONFERENCJĄ KULTURY LUDOWEJ IOV-WORLD

ANTROPOLOGIA NA POGRANICZU – POGRANICZA W ANTROPOLOGII

CIESZYN, 22-23 PAŹDZIERNIKA 2025 ROKU

Zasadniczym celem konferencji jest pogłębienie wiedzy i wymiana doświadczeń związanych z szeroko rozumianym pograniczem, zarówno w wymiarze społecznym, jak i kulturowym. Fakt ulokowania trzydziści lat temu cieszyńskiej etnologii na pograniczu polsko-czeskim sprawił, że w dotychczasowych badaniach podejmowanych w ramach tego ośrodka zawsze przewijały się dwa zasadnicze motywy: pogranicza kulturowe i związana z nimi świadomość tożsamości regionalnej i etnicznej.

Spotkanie będzie więc z jednej strony okazją do świętowania jubileuszu 30-lecia funkcjonowania śląskiej etnologicznej i antropologicznej naukowo-badawczej placówki uniwersyteckiej oraz do debaty, tudzież merytorycznej refleksji, nad współczesną rolą etnologii i antropologii kulturowej jako dyscypliny otwartej na analizę, poszukiwanie i przekraczanie granic problemów badawczych oraz - w perspektywie praktycznej - na projektowanie i realizowanie wielorakich działań na rzecz społeczności lokalnych.

Specyfika antropologii zasada się bowiem, przypomnijmy, nie na konkretnym, wyodrębnionym i spójnym obszarze badawczym, ale na szczególnym sposobie spojrzenia na rzeczywistość kulturową. Sprowadza się on do twórczego zadziwienia tym, co postrzegane jest w danej kulturze, w określonym momencie historycznym jako bliskie, zwyczajne i oczywiste. Tym samym każde zjawisko włączone do kultury może się stać potencjalnym przedmiotem refleksji.

Proponując zakres dyskusji plenarnej, zaznaczamy, że wskazane poniżej zagadnienia szczegółowe stanowią jedynie sugestie dla uczestników konferencji i niewyczerpują wszystkich możliwych ujęć problematyki.

- **pogranicze** rozumiane jako przestrzeń o specyficznych cechach społeczno-kulturowych, miejsce kontaktu/styku i wieloaspektowych praktyk składających się na kulturę pamięci, politykę tożsamości, sferę władzy, kontroli i oporu oraz pogranicze interpretowane metaforycznie, jako interdyscyplinarna przestrzeń dialogu naukowych refleksji i wymiany badawczych doświadczeń;
- **antropologia w działaniu** stanowiąca synchronizowane praktyki badawcze, służące przekładaniu ugruntowanej wiedzy teoretycznej na praktykę społeczną. Znajomość mechanizmów funkcjonowania kultur pozwala na rozwijanie kompetencji w ramach społecznych interakcji i komunikacji oraz prowadzenie działań na rzecz i wraz zbadanymi społecznościami;
- **ekologia kulturowa**, której przedmiotem dociekań jest człowiek i jego kultura w kontekście zrównoważonego rozwoju, równowagi ekologicznej w środowisku przyrodniczym i społecznym; zjawiska kulturowe zachodzące w ekosystemach opartych na harmonijnym funkcjonowaniu człowieka ze środowiskiem przyrodniczym i w obrębie zdegradowanych przestrzeni postindustrialnych; relacje ludzi ze światem poza-ludzkim oraz wpływ człowieka na świat natury w dobie antropocenu; transgraniczne zarządzanie środowiskiem z uwagi na przecinanie naturalnych ekosystemów przez linie graniczne;
- **dziedzictwo kulturowe** stanowiące rodzaj kapitału, który jest wykorzystywany w obszarach polityki kulturalnej, ekonomii, przemysłach kreatywnych czy w strategii budowania tożsamości społecznej i kulturowej, bądź też traktowane jako aktywności eksplorujące dziedzictwo, czy praktyki performatywne, które w szerszej perspektywie odśladają mechanizmy działania kultury współczesnej; dziedzictwo pogranicza utrzymujące ciągłość kulturową ponad granicami i wpływające na tożsamość pogranicza;
- **technopłynność kultury i netnografia** będąca współcześnie jedną z najczęściej stosowanych metod badawczych. Technopłynność jako cecha wyróżniająca współczesną kulturę i determinująca zachowania społeczne oraz sposoby komunikacji. Człowiek, którego naturalnym stanem jest jednocześnie funkcjonowanie w świecie, jak i w przestrzeni wirtualnej znajduje się nieustannie na pograniczu doświadczenia i wirtualnej eksploracji. W tym rozumieniu, pogranicze może zostać potraktowane metaforycznie, jako differentia specyfika współczesności.

Języki konferencji to: język polski i język angielski.

Na zgłoszenia propozycji wystąpień czekamy do **30 czerwca 2025 r.**
Tytuł wystąpienia i abstrakt (do 200 słów) prosimy wysłać na adres:
etnologia.konferencja@us.edu.pl

Na zgłoszenia bez referatu oczekujemy również do **30 czerwca 2025 r.** pod adresem:
etnologia.konferencja@us.edu.pl

Opłata konferencyjna dla wszystkich uczestników, zarówno dla osób zgłoszonych z referatem, jak i bez referatu, wynosi 250 zł (bez udziału w bankiecie).

Opłata konferencyjna dla osób, które chcą uczestniczyć w bankiecie w dniu 22 października (środa), wynosi 420 zł.

Noclegi i dojazd uczestnicy pokrywają we własnym zakresie.
Szczegóły o bazie hotelowej oraz możliwościach dojazdu do Cieszyna zostaną przesłane po rejestracji.

Opłatę konferencyjną dla referentów-członków PS IOV - pokrywa Polska Sekcja IOV.

W imieniu Komitetu Organizacyjnego
dr hab. Kinga Czerwińska, prof. UŚ

